

VIBORG
KOMMUNE

2017

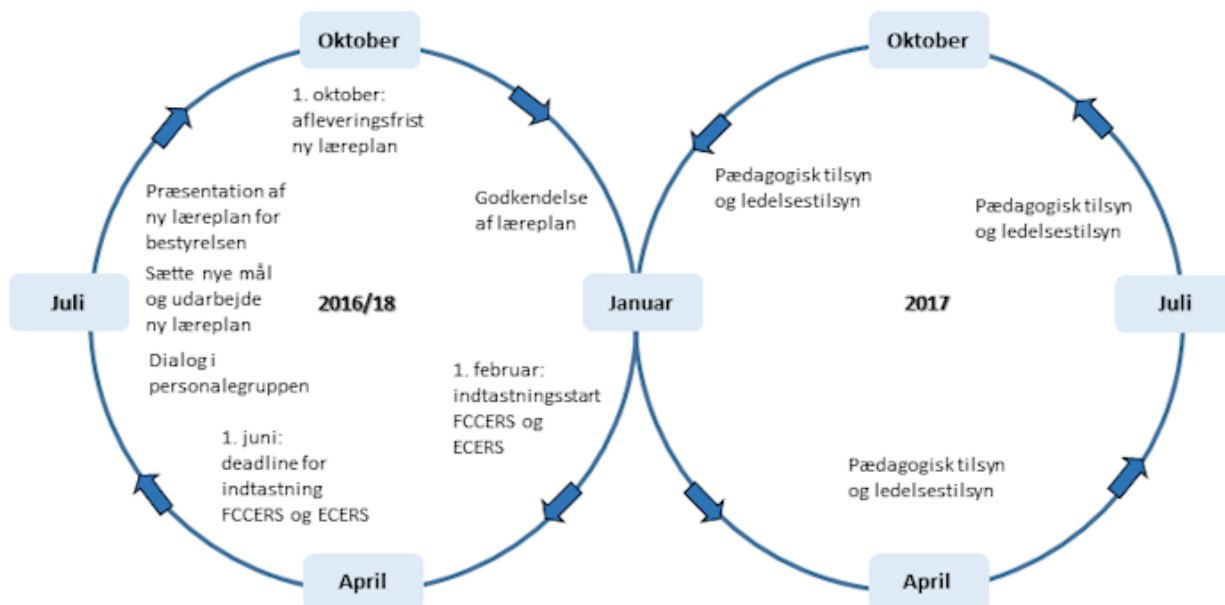
Pædagogisk tilsyn i dagtilbud i Viborg kommune 2017

FORM OG INDHOLD

MIE STORGAARD

Indledning

Det pædagogiske tilsyn udføres i Viborg Kommunes kommunale, selvejende og samdrevne dagtilbud hvert 2. år, og skal ses i sammenhæng med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringen heraf.

Baggrunden er Dagtilbudslovens § 5 og §3, samt Serviceloven § 146 og Retssikkerhedslovens § 16 (se mere info på Viborg.dk)

Tilsynsrunden omfatter 43 børnehuse hvoraf 11 har mere end en afdeling.

<p>Område nord: Seks kommunale børnehuse To selvejende børnehuse To samdrevne børnehuse En puljeordning</p>	<p>Område sydvest Seks kommunale børnehuse Et selvejende børnehus</p>
<p>Område øst: Ni kommunale børnehuse To selvejende børnehuse</p>	<p>Område Vest Syv kommunale børnehuse Et samdrevent børnehus Et selvejende børnehus</p>
<p>Område Sydøst Fire kommunale børnehuse</p>	

Form og indhold

I forhold til tidligere pædagogiske tilsyn er der ændret i både form og indhold. Mht. til indholdet er de politiske prioriterede indsatsområder mere i fokus og der er fakta spørgsmål som børnehuslederen skal besvare og indsende inden selve tilsynsbesøget. Mht. formen er der indlagt en længere observationsdel og områdelederen er med til dialogen. Denne model er et forsøg, som evalueres efterfølgende.

Det pædagogiske tilsyn foregår på flg. måde:

Inden tilsynsbesøget har **institutionslederen udfyldt** fakta ark (bilag 2) og skema vedr. øvrige forhold (bilag 3) og fremsendt de udfyldte skemaer til den pædagogiske konsulent senest en uge for tilsynsbesøget.

Tilsynet består af en observationsdel, en dialog del og et efterfølgende ledelses tilsyn.

Observationsdelen foregår 1 time før dialogen, og den pædagogiske konsulent observerer den pædagogiske praksis med fokus på samspil og relationer. Observationerne inddrages i forhold til pkt. 1,4, og 6.

I børnehuse med flere afdelinger, vil der være sat længere tid af til observationer, således at der bliver fortaget observationer i alle afdelingerne.

Der afsættes **2 timer til dialog**, og i dialogen deltager leder, TR, AMR og pædagogisk konsulent. I børnehuse med flere afdelinger tilstræbes repræsentation fra alle afdelinger.

Områdelederen er til stede under dialogen i de kommunale børnehuse, lytter og skriver notater, som efterfølgende danner grundlag for rapporten. Hvis områdelederen ønsker det, er der mulighed for spørgsmål og kommentarer de sidste 5 min.

På baggrund af dialogen udarbejdes en rapport, hvoraf det fremgår, hvilke arbejds punkter det enkelte børnehus har. Børnehuslederen skal på den baggrund udarbejde en udviklingsplan (se bilag 1), som fremlægges på et **ledelsestilsyn**, hvor områdeleder og pædagogisk konsulent deltager.

Pædagogisk tilsyn Viborg Kommune – dialog skema

Børnehus: Egeskov børnehaven og vuggestue samt Skovbørnehaven

Deltagere: Anne-Marie Sørensen - TR, Dorte Aakmann Andersen - AMR, Majbritt Vestergaard - vuggestuen, Trine Knudsen – Skovbørnehaven, Sandie – pæd. studerende i Skovbørnehaven, Helle Uden Jensen – Børnehusleder, Anne-Mette Marling – Områdeleder og Mie Storgaard pædagogisk konsulent.

Dato: 1. maj 2017

1. Marte Meo (indsatsområde)

Hvordan arbejdes der med Marte – Meo metoden?
Hvad viste observationen?

Indsats:

- De første medarbejdere der tog grundkurset har nu forladt institutionen, så Majbritt er den eneste tilbage af "de gamle".
- Anne-Marie har været afsted og en pædagogmedhjælper i vuggestuen. Marte Meo bliver brugt i forhold til pædagog studerende i vuggestuen og i samspil med barn – barn.
- Brugt i børnehaven i forbindelse med forældresamtaler.
- I Skovbørnehaven har en medhjælper været på grundkursus. Bruges i forhold til samspil barn – barn.
- Har givet mere opmærksomhed i hverdagen omkring nærvær.
- Flere medarbejdere er tilmeldt til august.
- Mie fortæller, at det er i relationen mellem barn og den voksne, at det rykker rigtig meget.
- Anbefaling at I henter hjælp fra ressourcekorpsets terapeuter til analyse af videoer. Tal med ressourcekorpset om, hvad de vil hjælpe med til. Er det kun børn med problematikker?
- Man skal have etik omkring det at se andre og sig selv på Video. Se det evt. med en terapeut først. Husk at se efter det der lykkedes.
- Mie har i dag set efter, om I har kontakt med børnene – og det har I.
- Mie oplevede god tålmodighed med at lade børnene klare tingene selv - vuggestuen.
- Drøftelse af toiletkultur – hvordan man kan høre de børn der er på toilettet.

Udviklingspunkter:

- Udvikle Marte Meo ved at bringe jer selv i spil i kontakten.
- Der er god kontakt med børnene både i Egeskov og Skovbørnehaven, men arbejde evt. med at bruge principperne i barn voksen samspillet endnu mere. Man kan med fordel øve sig i et princip ad gangen.
- Bevidstgørelse af Marte Meo arbejdet på f.eks. p-møder.

2. Grundlag for børns læring (indsatsområde)

Hvordan arbejdes der med dette grundlag?

Indsats:

Pæd. netværksmøde med oplæg om Grundlag for børns læring

Fået materialet delt ud og set en video på p-møde, og skal arbejde med den på det næste møde.

Bruge begreberne i hverdagen. Se læring i det uformelle, men også i det formelle. Det børnene husker er de nære relationer.

I skoven hvor transporten fra børnehaven til bestemmelsesstedet er det det uformelle læringsrum. Vi snakker om det vi møder på vejen. På bestemmelsesstedet snakker vi om et emne f.eks.

<p>bedsteforældredag. Hvornår og hvordan arbejder vi intenderet – formel – uformelt og hvad bliver realiseret. Mie anbefaler sansning – sæt fysiske genstande på. Inddragelse af børne i vuggestuen er rigtig godt. Bruge balancebrættet i daglig praksis Det er et mind-sæt og godt til dialog</p>
<p>Udviklingspunkter Arbejde videre med materialet og med læringsforståelsen.</p>
<p>3.Sprog (indsatsområde) Hvordan arbejdes med sprogindsatsen i det daglige?</p>
<p>Indsats Børnehaven arbejder med Hit med lyden. Dialogisk læsning og sprogkufferterne. Gennemgang med Henriette Bolt af sprograpporterne, og det viser, at det rykker. Arbejder med børnene i forhold til at få sat ord f.eks. følelser og bruger det uformelle læringsrum til at få sat ord på. Vuggestuen arbejder meget med dialogisk læsning og i rundkredsen. Arbejder i små grupper til sproglig stimulering. Arbejder med babytegn. Skovbørnehaven har samling mindst 3 gange om ugen, hvor børnene på skift er i centrum. Små grupper og dialogisk læsning. Symmetrisk – et begreb vi har arbejdet med. Få et større ordforråd i forhold til natur. I begge huse bruges piktogrammer ved samlinger. Børn med særlig indsats kommer talepædagogen ud til. Fokuseret indsats arbejder pædagogerne med, men forældrene inddrages også. Børnene er glade for at arbejde med Hit med Lyden. Det kan tilpasses børnegruppen. Skovbørnehaven har sit eget materiale, der passer til børnene. Kan se at børnene der kommer fra Daglejen kender til materialet.</p>
<p>Udviklingspunkter Arbejde videre med det I har gang i – juster evt. på sværhedsgraden i forhold til det enkelte barn.</p>
<p>4.Tidlig indsats (BIC – VIDA) Hvordan arbejdes der med bic - temaer (tidlig tilknytning, nærvær og didaktik) i vuggestuen? (BIC) Hvad viste observationen? Hvordan arbejdes der med evt. nye standarder i forhold til udsatte børn? (VIDA)</p>
<p>Indsats BIC – vuggestuen har deltaget i workshop. Bevidst om de små nære ting – microprocesserne. Mie kunne se, at der var tid til læring. De kan tingene selv. Spisning – de voksne gør her tingene for børnene. Børnene sad pænt og ventede. En prioritering p.t. Kan de blive mere selvhjulpne her? Der er tænkt over, hvordan hverdagen skal skrues sammen. Den tidlige relation før opstart – forældrene tilbydes at komme 2 måneder før. Vi ringer til dem   Vida – to projekter – Børne yoga og Hit med lyden. Det praktiske – planlægninger. Der er nye standarder på det organisatoriske plan. Meget fokus på sprog i VIDA projektet. Tanke gangen i VIDA og den inkluderende og ressourcensyn der skal bære det. Børn i de formelle læringsrum fik ny venskaber i det uformelle rum på baggrund af projekterne. I de små gruppe kan vi bedre få øje på, hvad det enkelte barn har brug for. Organiseringen gør at vi har både en plan A og plan B Der er fokus på fællesskabet i børnegrupperne Strukturen i Skovbørnehaven opleves som systematisk og er planlagt. Der er forudsigelighed og planlægning i løbet af dagen og ugen. Der er højere til loftet i naturen og der er derfor plads til de børn, der har brug for det. Børnene ved de ikke skal løbe væk – der er ingen hegn.</p>
<p>Udviklingspunkter</p>

Arbejde videre med de erfaringer I har fået, og inddrag børne. Hold fast i - de nære relationer – Didaktiske tilrettelæggelse – tidlige kontakt

Vida – hold fast i forudsigeligheden og strukturen (Skovbørnehaven) Arbejdet i små grupper, når der er mulighed for det.

5. Den pædagogisk læreplan – hvordan arbejder I med temaerne?

Hvordan arbejder I med evalueringsresultatet? (ECERS FCCERS)

Hvordan arbejder I med pædagogisk dokumentation?

Indsats

Vuggestuen arbejder mere eller mindre med alle læreplanstemaerne på en gang. Bevidsthed om de enkelte temaer i forhold til f.eks. højtider og traditioner.

Børnehaven – løbende arbejde med temaerne. Bevidsthed om, hvilke fokuspunkter vi arbejder med.

Vores hverdag afspejles meget godt på læreplanen. Science inddrages. Skovbørnehaven arbejder meget med natur og naturfænomener og har fundet ud af, at vi har en Science tilgang.

Bruger Smitte-model og genbruger ordene fra læreplanen. Tegn skal være målbare.

Når vi skriver dagbog bruges teksten(temaerne) fra læreplanen.

Drøftelse af hverdagsdokumentation og pædagogisk dokumentation – LP-modeller der lægges ud

Udviklingspunkter

Fold faget ud og kig på jeres rutiner. Hvor er det faglige belæg for emnet i læreplanen?

OBS scoren i Fccers/Eccers

På vej i forhold til den pædagogiske dokumentation – brug det når I har brug for at få kigget på noget, og dermed analyseret jeres praksis – gør i det I tror I gør?

6. Børnemiljøet og børnenes perspektiv?

På hvilken måde er det en del af daglig pædagogisk praksis?

Hvad viste observationen?

Indsats

Skovbørnehaven – rent æstetisk er det børneprodukter vi udstiller

Børnehaven – piger fra vuggestuen blev placeret i en ”forkert” gruppe. Hun følte sig ikke hjemme, men efter skiftet går det godt.

Tænke børneperspektivet ind også rent fysisk.

Der arbejdes med børns deltagelsesmuligheder i vuggestuen

At børnene kan nå de ting de skal bruge.

Der tages udgangspunkt i børnene – f.eks. venskaber

Udviklingspunkter

Mie anbefaler at spørge børnene, når de har deltaget i noget. Brug evt. DCUMs materiale

Brug børnenes hverdags dokumentationer – evt. via kamera eller ved at spørge dem.

7. Børn med særlig behov – trivselsmålinger – overgange (TOPI) – inklusionspraksis (indsatsområde)

Hvordan arbejder I med resultaterne af trivselsmålingerne?

Indsats

Indstiller til fokusgruppemøde hvis barnet er er rød eller gul position. Der laves en fælles indsats med forældrene.

Laver evt. LP-model

Skovbørnehaven – procedurer sættes i gang. Forældrene er tidligt på banen.

Bruger den fremskudte socialrådgiver.

<p>Udviklingspunkter Arbejde videre med det I gør.</p>
<p>8. Forældresamarbejde På hvilken måde inddrager I forældrene i børnenes liv i børnehuset?</p>
<p>Indsats Forældre der byder sig til eller vi spørger dem. Forældrefremmøde kan svinge. Forældreansvar – f.eks. i forhold til skiftetøj I forbindelse med VIDA blev forældrene inddraget – fik små poser med hjem. Forældre er mest engageret, når det handler om eget barn.</p>
<p>Udviklingspunkter Fortsætte med at inddrage forældrene aktivt i forhold til børnenes læring</p>
<p>9. Medarbejdertrivsel og udvikling Hvad viser den sidste trivselsmåling? Sygefravær? Hvilke muligheder og planer har I i forhold til kompetenceudvikling?</p>
<p>Indsats Generel god trivsel Der er kommet 'ro på ledelsen' Turbulent tid i vuggestuen – udskiftning i personalegruppen kan mærkes.</p>
<p>Udviklingspunkter Vedligeholde udviklingen af den gode trivsel</p>

Bilag: 1

Udviklingsplan for: (navn på børnehus)

Dato:

1. Marte Meo (indsatsområde)
Mål, tegn og tiltag
2. Grundlag for læring (indsatsområde)
Mål, tegn og tiltag
3. Sprog (indsatsområde)
Mål , tegn og tiltag
4. Tidlig indsats (BIC – VIDA)
Mål, tegn og tiltag
5. Den pædagogisk læreplan – hvordan arbejder I med temaerne ? Evaluering – hvordan arbejder I med evalueringsresultatet? (Ecers Fccers)
Mål, tegn og tiltag
6. Børnemiljøet og børnenes perspektiv?
Mål tegn og tiltag
7. Børn med særlig behov – trivselsmålinger – overgange (TOPI) - inklusionspraksis
Mål, tegn og tiltag
8. Forældresamarbejde
Mål, tegn og tiltag
9. Medarbejdertrivsel og udvikling
Mål, tegn og tiltag

Bilag 2

Fakta

Børnehus: Egeskov Børnehave-vuggestue

Udfyldt dato: Den 24. april 2017

Udfyldt af: Leder Helle Udsen Jensen

Antal børn indskrevne børn	Aktuelle tal
0-3 årige	13
3-6 årige	62
Personale	Antal timer
Personale med pædagoguddannelse	Dorte-33 t Anne Marie -35 t Louise- 35 t Kate- 35 t Majbritt-32 t Regitze-33t
Personale med kortere pæd. udd. (PGU/PAU)	Britta 35t Eva 16 t
Personale uden pæd. udd.	Helle- 30 t Jette-30 t
Personale med relevant diplomuddannelse	
Børn med særlige behov	antal
Aktuelle sager i PPR	7
Børn der har fået skoleudsættelse i 2015	0
Børn der får støtte	0
Ydelser fra Ressourcekorpsset Råd og vejledning Timer Andet (beskriv hvad)	Pt. har vi råd og vejledning på 2 børn og har en ansøgning sendt ind. Vi har et barn i Sproghuset
Børn med andet modersmål end dansk	14

Bilag 3

Børnehus: Egeskov børnehave og vuggestue

Navn: Helle Udsen Jensen og TR+AMR

Emne (Øvrige forhold jf. Dagtilbudsloven)	ja	nej
Har institutionen en beredskabsplan/sorgplan i forbindelse med dødsfald og andre alvorlige hændelser	x	
Kender I kommunens retningslinjer hvis der opstår mistanke om overgreb på børn og unge? Har I drøftet hvordan I konkret vil arbejde med retningslinjerne?	x	
Er der indenfor de sidste 3 år udarbejdet en arbejdsmiljøvurdering?	x	
Røgfrie miljøer Er institutionen røgfri?	x	
Hygiejne Er der procedurer i forhold til at vaske hænder? Er køkkenet godkendt? (i forbindelse med madordning) Er der procedurer i forhold fødevarehygiejne?	X X x	
Forsikring Er personalet forsikret hvis der skulle ske uheld med børnene p.g.a manglende opsyn?		
Vuggestuer: Sovestillinger Kender I pjecen : Pludselig uventet spædbarndød?	X x	
Vuggestuer: Er eventuelle barneseler godkendte af varefakta fabrikat?	x	
Sikker transport: er der procedurer? Kender I reglerne for befordring i motorkøretøj?	x	
Legetøj Er det legetøj I har i institutionen af godkendt fabrikat (jf. legetøjsbekendtgørelsen)?	x	
Vedligeholder I hjemmesiden?	X	

Udfyldt dato: 24. april 2017

Bilag: 1

Udviklingsplan for: (navn på børnehus)

Dato:

1. Marte Meo (indsatsområde)
Mål, tegn og tiltag
2. Grundlag for læring (indsatsområde)
Mål, tegn og tiltag
3. Sprog (indsatsområde)
Mål , tegn og tiltag
4. Tidlig indsats (BIC – VIDA)
Mål, tegn og tiltag
5. Den pædagogisk læreplan – hvordan arbejder I med temaerne ? Evaluering – hvordan arbejder I med evalueringsresultatet? (Ecers Fccers)
Mål, tegn og tiltag
6. Børnemiljøet og børnenes perspektiv?
Mål tegn og tiltag
7. Børn med særlig behov – trivselsmålinger – overgange (TOPI) - inklusionspraksis
Mål, tegn og tiltag
8. Forældresamarbejde
Mål, tegn og tiltag
9. Medarbejdertrivsel og udvikling
Mål, tegn og tiltag

Bilag 2

Fakta

Børnehus: Skovbørnehaven

Udfyldt dato: Den 26. april 2017

Udfyldt af: Leder Helle Udsen Jensen og

Teamkoordinator Trine Knudsen

Antal børn indskrevne børn	Aktuelle tal
0-3 årige	0
3-6 årige	32
Personale	Antal timer
Personale med pædagoguddannelse	Trine 37 t Ellen 37 t Berit 37 t Lena 30 t
Personale med kortere pæd. udd. (PGU/PAU)	Merethe 30 t
Personale uden pæd. udd.	
Personale med relevant diplomuddannelse	
Børn med særlige behov	Antal
Aktuelle sager i PPR	4
Børn der har fået skoleudsættelse i 2015	0
Børn der får støtte	10 t
Ydelser fra Ressourcekorpsset Råd og vejledning Timer Andet (beskriv hvad)	P.t. har vi 10 timer 1
Børn med andet modersmål end dansk	0

Bilag 3

Nedenstående skema udfyldes på forhånd.

Navn: Helle Udsen Jensen

udfyldt dato: 26. april 2017

Emne (Øvrige forhold jf. Dagtilbudsloven)	ja	nej
Har institutionen en beredskabsplan/sorgplan i forbindelse med dødsfald og andre alvorlige hændelser	X	
Kender I kommunens retningslinjer hvis der opstår mistanke om overgreb på børn og unge? Har I drøftet hvordan I konkret vil arbejde med retningslinjerne?	X	
Er der indenfor de sidste 3 år udarbejdet en arbejdsmiljøvurdering?	X	
Røgfrie miljøer Er institutionen røgfri?	X	
Hygiejne Er der procedurer i forhold til at vaske hænder? Er køkkenet godkendt? (i forbindelse med madordning) Er der procedurer i forhold fødevarehygiejne?		X
Forsikring Er personalet forsikret hvis der skulle ske uheld med børnene p.g.a manglende opsyn?		
Vuggestuer: Sovestillinger Kender I pjecen : Pludselig uventet spædbarndød?		X
Vuggestuer: Er eventuelle barneseler godkendte af varefakta fabrikat?		X
Sikker transport: er der procedurer? Kender I reglerne for befording i motorkøretøj?	X	
Legetøj Er det legetøj I har i institutionen af godkendt fabrikat (jf. legetøjsbekendtgørelsen)?	x	
Vedligeholder I hjemmesiden?	x	

